

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Avvisning av tilbud. Begrunnelse. De generelle kravene i § 4.
Klageadgang/klagefrist/karens.

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av tjenesteleverandør av publiseringsløsning for metodebøker. Klager ble avvist fra konkurransen med den begrunnelse at tilbudet inneholdt avvik fra et minstekrav og forbehold mot leveringstidspunktet. Klager anførte at vurdering av om minstekravet var oppfylt ikke baserte seg på vurderingsmetoden i konkurransegrunnlaget, og at det ikke var tatt forbehold mot leveringstidspunktet. Klager anførte også at innklagede hadde anvendt ulik avvisningsterskel overfor klager og valgte leverandør, og at det ikke var gitt en tilstrekkelig begrunnelse for avvisningen. Endelig anførte klager at innklagede hadde brutt anskaffelsesforskriften §§ 25-1 og 25-2, ved at den første meddelelsen om valget av leverandør ikke ble meddelt klager. Klagenemnda kom til at klagers tilbud var rettmessig avvist. Videre kom klagenemnda til at innklagede hadde brutt forskriften § 25-1, ved å ikke gi berørte leverandørene meddelelse om valget av leverandør samtidig.

Klagenemndas avgjørelse 9. oktober 2026 i sak 2026/1434

Klager: Netpower Business Solutions AS

Innklaget: Sykehusinnkjøp HF

Klagenemndas

medlemmer: Bjørn Berg, Sverre Nyhus og Hanne S. Torkelsen

Bakgrunn:

- (1) Sykehusinnkjøp HF (heretter *innklagede*) kunngjorde 22. april 2026 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av tjenesteleverandør av publiseringsløsning for metodebøker. Tilbudsfrist var 26. mai 2026.
- (2) I SSA-L bilag 1 «Kundens kravspesifikasjon» var det i punkt 2.1.1. stilt blant annet følgende krav:

#	Krav	Kravtype
F1a	Løsningen skal ha et moderne, oversiktlig og selvforklarende brukergrensesnitt for alle definerte roller og brukere. Oppnåelse av dette minstekravet vurderes av kunde ved hjelp av SUS-score, som er en standardisert og anerkjent metode for vurdering av brukskvalitet. Scoringen gjøres av oppdragsgiver etter tilbyders demonstrasjon. Spørsmålene som benyttes for SUS-score fremkommer av Vedlegg 3 brukskvalitet, metodebok	M

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (3) I dokumentet «Vedlegg 3», som omtales i krav «fla» over, fremgikk det følgende:

«De ti standardspørsmålene under utgjør grunnlaget for den validerte metoden System Usability Scale for vurdering av brukskvalitet. Spørsmålene er bygget opp slik at en fornøyd bruker vil svare oddetallsspørsmål positivt og partallsspørsmål negativt. Oppdragsgiver vurderer i dette tilfellet løsningen med binære svar (ja/nei).

Ettersom spørsmålene i SUS er nøkternt utformet (eks, det ansees rimelig å forvente "ja" på oddetallsspørsmålene) forventes det full uttelling for å tilfredsstille kundens minimumsnivå for brukskvalitet. Det er allikevel lagt inn aksept for et avvik tilsvarende 10% uten at løsningen avvises.»

Spørsmål til bruker	Forventet svar fra bruker
1. Jeg tror jeg vil være fornøyd med å bruke dette systemet	ja
2. Jeg synes systemet virker unødvendig komplisert	nei
3. Jeg synes systemet virker enkelt å bruke	ja
4. Jeg tror jeg vil trenge støtte fra en teknisk person for å bruke systemet	nei
5. Jeg synes de ulike funksjonene var godt integrert	ja
6. Jeg synes det var for mye inkonsistens i systemet	nei
7. Jeg kan se for meg at de fleste vil lære dette systemet raskt	ja
8. Jeg synes systemet var tungvint å bruke	nei
9. Jeg tror jeg vil følge meg trygg på å bruke systemet	ja
10. Jeg vil trenge å lære mye før jeg kan komme i gang	nei

- (4) Av SSA-L bilag 3 «Prosjekt og fremdriftsplan», fremgikk det at leverandørene skulle beskrive «hvordan de planlegger å etablere tjenesten slik at den kan være i bruk av kunden innen 1. oktober 2026 (leveringsdag).» Videre het det at leveringsdag «vil følge avtalens bestemmelser om dagbot.»
- (5) Før tilbudsfristens utløp mottok innklagede 3 tilbud, herunder fra Netpower Business Solutions AS (heretter klager), 99x Solutions AS og Sunnsoft Publishing AS.
- (6) I klagers besvarelse av konkurransegrunnlaget SSA-L bilag 3, fremgikk det innledningsvis at:

«Leverandøren forplikter seg til å levere en fullstendig operativ nasjonal metodebok-løsning innen leveringsdag 1. oktober 2026, i samsvar med kravene i Bilag 1 og tjenestebeskrivelsen i Bilag 2. Dette bilaget beskriver hvordan prosjektet planlegges gjennomført, hvilke faser som inngår, ressurssetting og forutsetninger for en vellykket etablering.

Tidsplanen er vurdert som realistisk gitt at kontraktsgjøring skjer senest 16. juni 2026. Det vil ved avtalesignering utpekes en dedikert prosjektleder fra Leverandøren som er ansvarlig for framdrift, kommunikasjon med kunden og teknisk leveranse.

Fremdriftsplanen i dette bilaget er utarbeidet på grunnlag av tilgjengelig informasjon på tilbudstidspunktet. Forhold som ikke er kjent før etter kontraktsgjøring — herunder omfang og tilstand på eksisterende innhold, tekniske avhengigheter og ressursituasjon hos oppdragsgiver — kan påvirke rekkefølge, varighet og innhold i de enkelte fasene.

Noen faser kan fremskyndes, andre kan forskyves. En omforent og bindende implementeringsplan spikres i oppstartsmøtet mellom partene etter kontraktsignering.»

- (7) Videre var det et punkt kalt «*FORUTSETNINGER OG AVHENGIGHETER*» i klagers besvarelse av SSA-L bilag 3. Av dette punktet fremgikk det at:

«Gjennomføring i henhold til tidsplanen forutsetter følgende:

- Kontraktsignering senest 16. juni 2026. Forsinkelse skyver alle milepæler tilsvarende.*
- Oppdragsgiver utpeker én dedikert kontaktperson med fullmakt til å ta beslutninger om innhold og konfigurasjon innen prosjektoppstart.*
- Oppdragsgiver stiller faglig ressurs tilgjengelig for å godkjenne migrerte bøker i fase 2 (stipulert 2–3 timer per uke i perioden 25. juli – 1. august).*
- HelseID-klientregistrering initieres av oppdragsgiver innen 23. juni 2026. Leverandøren stiller teknisk dokumentasjon og konfigurasjonsveiledning klar fra prosjektoppstart.*
- Oppdragsgiver setter av tilstrekkelig kapasitet hos systemforvaltere til UAT i perioden 1.–19. september 2026.*
- Innholdet i metodebok.no tilhører oppdragsgiver. Leverandøren legger til grunn at oppdragsgiver sørger for nødvendig tilgang til eget innhold gjennom eksport fra eksisterende leverandør. Dersom tilgang forsinkes av forhold utenfor Leverandørens kontroll, justeres tidsplanen tilsvarende etter avtale med oppdragsgiver.»*

- (8) I Sunnsoft Publishing AS sin besvarelse av SSA-L bilag 3, var det angitt følgende:

«I anbudet er det fire krav som vi ikke tilfredsstiller per mai 2026. Men arbeidet med disse kravene er påbegynt og kravene vil bli oppfylt i god tid før 01.10.2026. De punktene dette gjelder er: F10, F17b, F30 og F38.»

- (9) Den 20. juni 2026 meddelte innklagede at klagers tilbud var avvist fra konkurransen. Bakgrunnen for avvisningen var at tilbudet inneholdt «*både «vesentlige» og «ikke ubetydelige» avvik fra anskaffelsesdokumentene*». Klager påklaget avvisningen 24. juni 2026, og ba innklagede om å vurdere avvisningsbeslutningen på nytt. Den 29. juni 2026 ble klager meddelt en oppdatert avvisningsbeslutning. Innklagede opprettholdt beslutningen om å avvise klager, men frafalt to av fire avvisningsgrunner. Avvisningen ble nå bare begrunnet med at klagers tilbud ikke oppfylte kravet «*F1a*», og at det var tatt forbehold fra leveringsdagen. Det ble gitt følgende begrunnelse for hvorfor innklagede mente at klagers tilbud inneholdt avvik fra kravet «*F1a*», og hvorfor dette medførte avvisningsgrunn:

- «Oppdragsgiver gjennomførte en vurdering av brukskvalitet i henhold til kravet F1a på bakgrunn av tilbyders demonstrasjon. Netpower lander på 65 poeng som er godt under minstekravet på 90 poeng. Dette er årsaken til at minstekravet ikke oppfylles.*

- *Løsningen Netpower presenterte for oppdragsgiver var en mock-up/prototype hvor det fortsatt manglet både funksjonalitet og utvikling av endelig brukergrensesnitt. Dette påvirker oppdragsgiver i sin vurdering om hvorvidt løsningen vil være enkel å bruke, om man vil trenge teknisk støtte, om funksjoner er godt integrert og om man vil følge seg trygg i bruke løsningen. Presentasjonen fremstod i tillegg som dårlig forberedt, noe som gjorde det ytterligere krevende å svare ja/nei (gi optimal score) på spørsmålene fra SUS spørreskjema. Det trekkes frem at leverandør i presentasjon flere ganger påpeker at det man viser vil bli annerledes i endelig versjon. Det ble anerkjent av enkelte fagressurser at brukergrensesnittet som det ble vist kunne fremstå som appellerende isolert sett, men samtidig sitter man igjen med stor usikkerhet i forhold til behovet som skal dekkes. Helt konkret trekkes her frem redaktørrollen og hvorvidt denne vil få tilstrekkelig autonomitet og uavhengighet fra administratorrollen, samt ulik redaksjonell funksjonalitet som for eksempel høring og referansefunksjon, hvor fagressursene ikke blir overbevist mtp brukervennlighet.*
 - o *Anskaffelsesdokumentenes utfyllende beskrivelser av brukskvalitet og betydningen av dette, sammen med en klar beskrivelse av SUS som vurderingsmetode og 90 poeng viser at dette er en viktig terskel for oppdragsgiver. Tilbudet til Netpower inneholder et avvik av på hele 35 poeng. Oppdragsgiver vurderer avviket som stort. Avvikets størrelse sammenholdt med viktigheten av minstekravet medfører at det foreligger avvisningsplikt etter § 24-8 (1) bokstav b).»*

- (10) Videre ble det i avvisningsbeslutningen gitt følgende begrunnelse for hvorfor innklagede mente at klager hadde tatt forbehold fra leveringstidspunktet i tilbudet, og hvorfor dette ga grunnlag for avvisning:

«Det følger av bilag 3 at leveringsdagen er 1. oktober 2026, og tilbyder skal beskrive hvordan de planlegger å etablere tjenesten innen denne datoen.

- *Tilbyder stiller i bilag 3 flere «forutsetninger og avhengigheter» for å kunne levere sin løsning innen 1. oktober 2026. Forutsetningene er oppstilt på en slik måte at oppdragsgiver ikke kan sanksjonere ved forsinkelse dersom forutsetningene inntreffer.*
- *Vi viser her til at tilbyder oppstiller krav om signering innen 16. juni og «forsinkelse skyver alle milepæler tilsvarende».*
- *Videre fastsetter Netpower en rekke krav til ressurser som oppdragsgiver må stille med for at leveringsdagen skal overholdes. Dette er ikke ressurser som oppdragsgiver har lagt opp til at skal være tilgjengelig. Vi viser blant annet til minstekrav T5 at løsningen skal være «off the shelf». Konkurranses grunnlaget har derfor lagt opp til at det ikke skal være behov for slik involvering fra kundes side ettersom løsningen skal være en hylleware.*
- *I tillegg følger det forbehold under punkt 1. om at forhold som ikke er kjent før etter kontraktsignering kan påvirke fremdrift.*
- *Forholdene nevnt over innebærer avvik fra konkurransegrunnlagets krav om leveringsdag 1. oktober. At tilbyder vil kunne overholde leveringsdag er særlig viktig for oppdragsgiver, og dette har vært synbart for tilbyderne. Vi viser til dagbotregime dersom leveringsdag ikke overholdes. Forholdet ilegges derfor betydelig vekt. Forutsetningene til tilbyder innebærer en risikoforskyvning fra tilbyder til oppdragsgiver. I tillegg vil forholdet kunne påvirke konkurransesituasjonen ettersom Netpower fristiller seg fra krav om leveringsdag dersom forutsetningene inntreffer.*

- De overnevnte forholdene anses som «vesentlige avvik» fra konkurransegrunnlaget og medfører en avvisningsplikt etter § 24-8 (1) bokstav b. For alle tilfeller innebærer dette et avvik «som ikke må anses ubetydelige» jfr. § 24-8(2) bokstav a). Dette gir oppdragsgiver en avvisningsrett som oppdragsgiver velger å benytte.»

- (11) Den 31. juli 2026 ble Sunnsoft Publishing AS informert om at de var tildelt kontrakten (heretter *valgte leverandør*). Det ble sendt ut et nytt tildelingsbrev 4. august 2026, der også klager og 99x Solutions AS ble inkludert som mottakere. Bakgrunnen for at disse to leverandørene ikke ble inkludert i det første tildelingsbrevet, var at begge tilbudene var avvist. Det ble satt karenstid frem til 14. august 2026.
- (12) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 4. august 2026. Klagebehandling startet 14. august 2026, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforakriften*) § 13 siste punktum.
- (13) Innklagede har bekreftet at kontraktsinngåelse avventes til klagenemnda har behandlet klagen, og saken er derfor gitt prioritert behandling.
- (14) Nemndsmøte i saken ble avholdt 5. oktober 2026.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (15) Innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet og etterprøvbarhet ved å anvende en annen metode for vurderingen av minstekravet «*F1a*», enn metoden som var kunngjort. Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at oppfyllelsen skulle vurderes etter en binær metode. Klager erkjenner at en ren binær vurdering av de svarene som er registrert vil gi 10 av 100 poeng, og at vurderingsmetoden i seg selv ikke har vært avgjørende for oppfyllelsen av minstekravet. Regnestykket forutsetter imidlertid at de registrerte svarene per spørsmål er riktige. Innvirkningsvurderingen kan ikke bygge på et tall som er produsert av den fremgangsmåten som skal prøves.
- (16) Det er ikke tatt forbehold mot leveringsdagen. Det fremgår av tilbudet at «*[l]everandøren forplikter seg til å levere en fullstendig operativ nasjonal metodebok-løsning innen leveringsdag 1. oktober 2026*», med det tilhørende dagbotregime. De aktuelle forutsetningene er ordinære kundeforutsetninger i enhver SSA-L-leveranse, og medfører ingen risikoforskyvning. Under enhver omstendighet utgjorde fraværet av en signeringsdato en uklarhet i konkurransegrunnlaget, og innklagede hadde derfor en plikt til å avklare om leveringsfristen ville bli oppfylt.
- (17) Innklagede har brutt kravet til likebehandling, ved å anvende ulik avvisningsterskel for klager og valgte leverandør. Innklagede fremholder at utgangspunktet for oppfyllelse av krav i kravspesifikasjonen er på leveringsdagen. Likevel ble valgte leverandørs tilbud ikke avvist til tross for at det i besvarelse av bilag 3 var tatt uttrykkelig fremtidsforbehold mot flere krav, herunder minstekravene «*F17b*» og «*F30*». Det fremgår at det er «*fire krav som vi ikke tilfredsstiller per mai 2026*», med den begrunnelse at arbeidet «*er påbegynt og kravene vil bli oppfylt i god tid før 01.10.2026*». Enten skulle verken klager eller valgte leverandørs tilbud begge vært avvist fra konkurransen, eller så skulle ingen av tilbudene vært avvist.

- (18) Begrunnelsen er ikke tilstrekkelig til å etterprøve avvisningen. Krav til begrunnelse og de grunnleggende kravene til etterprøvbarehet og gjennomsiktighet er dermed ikke overholdt.
- (19) Innklagede har brutt anskaffelsesforskriften §§ 25-1 og 25-2 ved at den første meddelelsen om valg av leverandør ikke ble meddelt klager.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (20) Klagers tilbud er rettmessig avvist som følge av manglende oppfyllelse av krav «fla». Det aktuelle kravet var et minstekrav, og avviket er derfor vesentlig. Det forelå både en plikt og rett til å avvise klager. Det erkjennes at kravet skulle vært vurdert binært, og at det ikke skulle vært foretatt en etterfølgende skalering. Klagers tilbud ville imidlertid også blitt avvist etter en binær vurderingsmetode, og utfallet av konkurransen er dermed upåvirket.
- (21) Klagers tilbud er rettmessig avvist som følge av forbehold mot leveringsdag. Dette utgjør et vesentlig avvik, og medfører en avvisningsplikt. Under enhver omstendighet er avviket ikke ubetydelig, og gir en avvisningsrett. Klager oppstilte forutsetninger som flytter risiko for forsinket leveringsdag over på innklagede. Det gjelder forbehold om forskyvning av alle datoer, herunder leveringsdag 1. oktober, dersom kontrakt signeres senere enn 16. juni. Videre har klager tatt inn et forbehold mot forhold som ikke er kjent før signering, og om at det må enes om en forpliktende plan etter signering av kontrakten. Dette forbeholdet skaper både usikkerhet med hensyn til den bindende virkningen av leveringsdagen 1. oktober, og hva som eventuelt skal til for at leveringsdagen blir utsatt i medhold av forbeholdet. Forbeholdene vil kunne ha innvirkning på om klager kan ilegges dagbøter ved forsinkelse. Leveringsdagen er sentral for å sikre kontinuerlig drift. Forbeholdene kan ha gitt klager en konkurransefordel ovenfor øvrige leverandører som eventuelt må benytte flere ressurser for å overholde leveringsdagen.
- (22) Det forelå ingen plikt til å gjøre avklaringer med klager i relasjon til de aktuelle forbeholdene mot leveringsdagen. Under enhver omstendighet ville eventuelle avklaringer medført at klagers tilbud ble forbedret.
- (23) Det erkjennes at den første meddelelsen om valg av leverandør også skulle vært gitt til klager. Denne feilen ble imidlertid rettet, ved at det ble sendt ut en ny meddelelse til alle berørte leverandører, og gjennomført en karensperiode. Feilen har åpenbart ikke hatt innvirkning på utfallet av konkurransen.
- (24) Klager har fått en tilstrekkelig begrunnelse. Det fremgår klart av avvisningsbrevet hvilke faktiske forhold avvisningen bygger på, samt hjemmel for avvisningen.

Klagenemndas vurdering:

- (25) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder tjenesteleverandør av publiseringsløsning for metodebøker som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsen følger etter det opplyste lov av 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) og forskrift av 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.
- (26) Klagenemnda skal ta stilling til om avvisningen av klagers tilbud var rettmessig.

- (27) Forskriften § 24-8 første ledd bokstav b fastlegger at oppdragsgiveren «skal» avvise tilbud med «avvik» fra anskaffelsesdokumentene som er «vesentlige». Videre følger det av forskriften § 24-8 annet ledd bokstav a, at oppdragsgiveren «kan» avvise tilbud med «avvik» fra anskaffelsesdokumentene som ikke må anses «ubetydelige».
- (28) Klagenemnda vurderer først om klagers tilbud inneholdt «avvik» fra anskaffelsesdokumentene.
- (29) Et «avvik» foreligger der leverandørens tilbud på et eller flere punkter skiller seg fra det som fremgår av anskaffelsesdokumentene. Konsekvensen av et «avvik» er at oppdragsgiver, ved å akseptere tilbudet, ikke kan kreve oppfyllelse i henhold til anskaffelsesdokumentene, jf. NOU 2024: 9 side 192, LB-2019-85112 og klagenemndas avgjørelse i stornemndsak 2025/1014, avsnitt 32. Begrepet «avvik» dekker også tilfellet der leverandørens tilbud skiller seg fra anskaffelsesdokumentene, fordi det er tatt forbehold, jf. NOU 2014:4 *Enklere regler – bedre anskaffelser*, side 229.
- (30) Hvorvidt et tilbud inneholder «avvik», beror på en tolkning av tilbudet i lys av anskaffelsesdokumentene. Utgangspunktet for tolkningen av anskaffelsesdokumentene, er hvordan det fremstår for en rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør, se HR-2025-1098-A (Consto), avsnitt 46 og EU domstolens avgjørelse i sak C-42/13 (Cartiera dell'Adda).
- (31) Leverandørene ble bedt om å beskrive «*hvordan de planlegger å etablere tjenesten slik at den kan være i bruk av kunden innen 1. oktober 2026*», og det fremgikk at «*[l]everingsdag vil følge avtalens bestemmelser om dagbot*», se sakens bakgrunn avsnitt 4. Det var dermed tydelig angitt 1. oktober 2026 som frist for å levere tjenesten, og at eventuell forsinkelse ville aktualisere dagbot.
- (32) I klagers besvarelse av bilag 3, fremgår det innledningsvis at «*[l]everandøren forplikter seg til å levere en fullstendig operativ nasjonal metodebok-løsning innen leveringsdag 1. oktober 2026, i samsvar med kravene i Bilag 1 og tjenestebeskrivelsen i Bilag 2*». Videre har klager angitt at «*[g]jennomføring i henhold til tidsplanen forutsetter*» at en rekke nærmere angitte punkter er oppfylt, se sakens bakgrunn avsnitt 6 og 7. Det følger klart av ordlyden at punktene som inngår i oppramsingen, utgjør vilkår fra klagers side for at gjennomføringsplanen vil bli overholdt. En av forutsetningene klager oppstiller, er at kontrakt signeres senest 16. juni 2026, og det heter at «*[f]orsinkelse skyver alle milepæler tilsvarende*». Denne klausulen omfatter også leveringsdagen, jf. formuleringen «*alle milepæler*». Klager har følgelig tatt forbehold mot overholdelse av leveringsdagen som var satt til 1. oktober 2026, ved å stille vilkår om at kontrakten signeres innen 16. juni 2026.
- (33) Innledningsvis i klagers besvarelse av bilag 3, heter det også at «*[f]remdriftsplanen i dette bilaget er utarbeidet på grunnlag av tilgjengelig informasjon på tilbudstidspunktet*», og at «*[f]orhold som ikke er kjent før etter kontraktsignering [...] kan påvirke rekkefølge, varighet og innhold i de enkelte fasene*». Videre at en «*omforent og bindende implementeringsplan spikres i oppstartsmøtet mellom partene etter kontraktsignering*». Det tas med dette forbehold om at fremdriftsplanen kan påvirkes av forhold som ikke er kjent før kontraktsignering. Videre er det egnet til å skape tvil om den bindende virkningen av leveringsdagen 1. oktober 2026, når det fremgår at implementeringsplanen skal fastsettes med bindende virkning først etter kontraktsigneringen. Klagenemnda

legger dermed til grunn at det også på dette punkt er tatt forbehold mot overholdelse av leveringsdagen.

- (34) Klagenemnda har etter dette kommet til at klagers tilbud inneholder «*avvik*» fra anskaffelsesdokumentene, som følge av forbeholdene mot leveringsdagen 1. oktober 2026.
- (35) Formuleringen «*skal*» i forskriften § 24-8 først ledd bokstav b. innebærer at oppdragsgiver *plikter* å avvise tilbud med «*vesentlig*» avvik. Forskriften § 24-8 annet ledd bokstav a. gir oppdragsgiver en *rett* til å avvise tilbud med avvik som er ikke «*ubetydelige*» jf. formuleringen «*kan*». I begrunnelsen for avvisningen av klagers tilbud, har innklagede både påberopt at de aktuelle forbeholdene medfører en avvisningsplikt, og gir en avvisningsrett. Ettersom vilkåret «*ubetydelig*» setter en lavere terskel enn «*vesentlig*», tar klagenemnda stilling til om forbeholdene i klagers tilbud er «*ubetydelige*».
- (36) Ordlyden «*ubetydelig*» legger opp til en lav terskel for at avvik gir oppdragsgiver en avvisningsrett. Forenklingsutvalget fremholder at det ikke vil foreligge en avvisningsrett dersom manglene «*er så små at de ikke har noen betydning for gjennomføringen av kontrakten, enten økonomisk eller av andre grunner*». At terskelen er lav, har sammenheng med at det må være opp til oppdragsgiver selv å beslutte hva som skal anskaffes, og på hvilke vilkår, se NOU 2014: 4 side 233. Dersom avviket imidlertid er rent bagatellmessig, vil oppdragsgiver ikke ha en rett til å avvise tilbudet, jf. klagenemndas avgjørelse i sak 2024/1095, avsnitt 27.
- (37) De aktuelle forbeholdene vil kunne medføre at leveringsdagen 1. oktober 2026 blir utsatt med den konsekvens at det oppstår driftsavbrudd i systemet som leveres av innklagede. Videre vil de aktuelle forbeholdene snevre inn klagers risiko for forsinkelse i forhold til leveringsdagen. Dette vil igjen påvirker innklagedes adgang til å kreve dagmulkt for eventuell forsinkelse. Forbeholdene har dermed betydning for gjennomføringen av kontakten. Forbeholdene kan også ha gitt klager en konkurransefordel, ved at øvrige leverandører eventuelt må benytte flere ressurser for å overholde leveringsdagen.
- (38) Klagenemnda har etter dette kommet til at forbeholdene i klagers tilbud ikke er «*ubetydelige*».
- (39) Klager anfører at innklagede pliktet å avklare med klager om leveringsdagen ville bli overholdt. Det vises til at fraværet av en oppgitt dato for kontraktsignering utgjorde en uklarhet i konkurransegrunnlaget.
- (40) Forskriften § 23-5 regulerer oppdragsgivers *rett* til å foreta avklaringer og be om ettersending av opplysninger og dokumentasjon. Det er i rettspraksis lagt til grunn at det i spesielle tilfeller også kan foreligge en *plikt* for oppdragsgiver til å foreta avklaring eller be om ettersending, jf. blant annet LB-2018-147988. Dette gjelder for eksempel hvis konkurransegrunnlaget har vært uklart.
- (41) At det ikke var angitt en dato for kontraktsignering, utgjør klart nok ikke en uklarhet i konkurransegrunnlaget. Klager må selv bære risikoen for å ha tatt forbehold mot leveringsdagen, jf. forskriften § 23-3 andre ledd. Klagenemnda kan derfor ikke se at det i forbindelse med de aktuelle forbeholdene, er tale om en slik spesiell situasjon som medfører en avklaringsplikt. Klagers anførsel fører ikke frem.

- (42) Avvisningen av klagers tilbud var også begrunnet med at det forelå en avvisningsplikt som følge av manglende oppfyllelse av kravet «F1a». Klager anfører at innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved at det ble benyttet en annen metode til å vurdere om kravet var oppfylt, enn den binære metoden som konkurransegrunnlaget ga anvisning på. Innklagede har erkjent at vurderingsmetoden som ble benyttet, ikke samsvarte med konkurransegrunnlaget. Innklagede har imidlertid forklart at klagers tilbud uansett ikke ville oppfylt «F1a» selv om den binære metoden hadde blitt anvendt.
- (43) Under forutsetning av at svarene på spørsmålene var riktige, har klager erkjent at en evaluering etter den binære metoden bare ville gitt klager 10 av 100 mulige poeng. Klager har for øvrig ikke anført noe konkret om at svarene ikke er riktige, og nemnda har heller ikke noe faktisk grunnlag for å etterprøve dette. Klagenemnda legger derfor til grunn ovennevnte score etter den binære metoden. Det er dermed klart at klagers tilbud inneholder «avvik» fra kravet «F1a».
- (44) Spørsmålet blir om avviket fra kravet «F1a» er «vesentlig [...]».
- (45) Avvik fra absolutte krav skal som den klare hovedregel anses som «vesentlige», og automatisk føre til avvisning av tilbudet uten noen nærmere vurdering av avvikets betydning, jf. klagenemndas avgjørelse i stornemndsak 2025/1014, avsnitt 46-49. Vurderingstemaet for om et krav er absolutt, er om en rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør, basert på en konkret og objektiv tolkning av anskaffelsesdokumentene, vil forstå det aktuelle kravet som absolutt, jf. HR-2025-01098-A (Consto), avsnitt 56.
- (46) Det fremgår eksplisitt av kravteksten at «F1a» er et «minstekrav». Det må derfor ha vært klart for en rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør at det aktuelle kravet er et absolutt krav. Manglende oppfyllelse av kravet er derfor et «vesentlig [...] avvik», og medfører at innklagede var forpliktet til å avvise klagers tilbud.
- (47) Klagenemnda har etter dette komme til at klagers tilbud både inneholder «avvik» fra anskaffelsesdokumentene som er «vesentlig [...]» og som ikke er «ubetydelige». Innklagede hadde dermed både plikt og rett til å avvise klagers tilbud.
- (48) Klager anfører også at innklagede har brutt kravet til likebehandling, ved å anvende ulik avvisningsterskel for klager og valgte leverandør. Det vises til at det i valgte leverandørs tilbud skal være tatt forbehold mot leveringsdagen, i relasjon til flere krav i kravspesifikasjonen.
- (49) Når vilkårene i forskriften § 24-8 annet ledd bokstav a. er oppfylt, er det i utgangspunktet opp til oppdragsgivers skjønn å avgjøre om avvisningsretten skal benyttes eller ikke. Skjønnnet må imidlertid utøves i tråd med de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 4, herunder prinsippet om likebehandling. Det følger av likebehandlingsprinsippet at oppdragsgiver skal behandle like tilfeller likt, og ulike tilfeller ulikt, se eksempelvis EU-domstolens forente saker C-21/03 og C-34/03 (Fabricom) avsnitt 27. Oppdragsgiver kan dermed være forpliktet til å også anvende avvisningsretten overfor andre tilbud, dersom disse inneholder tilsvarende avvik.
- (50) I besvarelsen av SSA-L bilag 3, opplyser valgte leverandør at de «per mai 2026» ikke tilfredsstiller kravene «F10, F17b, F30 og F38». Videre heter det i besvarelsen at «arbeidet med disse kravene er påbegynt», og videre at «kravene vil bli oppfylt i god tid

før 01.10.2026.» Valgte leverandør har altså ikke tatt forbehold mot leveringsdagen 1. oktober 2026, men derimot forsikret om at denne leveringsdagen vil bli overholdt, se sakens bakgrunn avsnitt 9. Klagers anførsel fører dermed ikke frem.

- (51) Klager har også anført at innklagede har brutt anskaffelsesregelverket ved at begrunnelsen ikke er tilstrekkelig til å etterprøve avvisningen. Kravene til begrunnelse ved avvisning av tilbud, er regulert i forskriften § 24-10 tredje ledd. Det følger av bestemmelsen at oppdragsgiver plikter å gi en *«kort begrunnelse»* når et tilbud avvises. Ordlyden gir liten veiledning, men tilsier at det er en lite omfattende begrunnelse som kreves. Begrunnelsen må imidlertid være tilstrekkelig til at den avviste leverandøren kan vurdere om avvisningen er rettmessig. Det er tilstrekkelig at oppdragsgiver angir årsaken til at et tilbud blir avvist, herunder viser til hjemmelen for avvisningen og hvilke faktiske forhold ved tilbudet som begrunner avvisningen, jf. klagenemndas avgjørelse i sak 2014/55, avsnitt 72 med videre henvisninger. Klagenemnda anser det ikke som tvilsomt at begrunnelsen som ble meddelt klager er tilstrekkelig til å vurdere om avvisningen var rettmessig, se sakens bakgrunn avsnitt 10 og 11. Klagers anførsel fører dermed ikke frem.
- (52) Endelig har klager anført at innklagede har brutt anskaffelsesforskriften §§ 25-1 og 25-2, ved at den første meddelelsen om valg av leverandør ikke ble meddelt klager.
- (53) Det følger av forskriften § 25-1 at oppdragsgiver *«skal skriftlig og samtidig gi de berørte leverandørene en meddelelse om valget av leverandør før kontrakten inngås»*. I meddelelsen skal det gis en *«begrunnelse for valget»*, og angis *«en karensperiode»*. Videre fastsetter forskriften § 25-2 første ledd, at oppdragsgiveren tidligst kan *«inngå en kontrakt etter utløpet av en karensperiode»*, som skal være *«minst 10 dager regnet fra dagen etter at meddelelsen om valget av leverandør er sendt»*. Hvem som regnes som *«berørte leverandøre[r]»*, er i forskriften § 4-5 bokstav f. definert som *«[...] alle leverandørene som har gitt tilbud»*. Dette omfatter leverandører som har fått sine tilbud avvist i konkurransen.
- (54) Den første meddelelsen av 31. juli 2026 ble bare meddelt valgte leverandør, og ikke til de to øvrige leverandørene i konkurransen som fikk sine tilbud avvist. Den 4. august 2026 ble det sendt ut en ny meddelelse, der også leverandører med avviste tilbud ble inkludert. Kravet om at valget av leverandør skal meddeles de relevante leverandørene *«samtidig»*, er dermed ikke overholdt. Denne feilen er erkjent av innklagede.
- (55) De øvrige kravene i forskriften § 25-1 første ledd er imidlertid overholdt, ved at den andre meddelelsen er *«skriftlig»*, inneholder en *«begrunnelse for valget»*, angir *«en karensperiode»* og er sendt *«før kontakten inngås»*. Karensperioden ble satt til 14. august 2026, og kravet til karensperiodens lengde i forskriften § 25-2 første ledd, er dermed også overholdt.
- (56) Bruddet klagenemnda har konstatert har ikke virket inn på resultatet i konkurransen. Klagegebyret blir derfor ikke tilbakebetalt, jf. klagenemndsforskriften § 13.

Konklusjon:

Sykehusinnkjøp HF har brutt forskriften § 25-1 ved å ikke gi berørte leverandørene meddelelse om valget av leverandør samtidig.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Hanne S. Torkelsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur